

Cestiunea militiei granitiare.

(Urmare din Nr. tr.)

B. Ordinatiunea din alu doilea punctu alu memoratului emisu imperatescu inse — seau dusu in deplinare cu iutimea fulgerului prin organele administrative, adeca: indata dupa ce seau publicatu desfiintiarea institutului de granitia — s'au intinsu pre tota poporimea acesteia — fara diferentia de vrést'a batranetiloru — care subt timpulu granitiei éra respeptate; — tóte darile si portatulu celorualte sarcine. — Dupa normativulu de granitia toti acei granitari — carii servindu ajungeau in etate de 60 ani, si se elibera cá de totu invalidi — pentru restulu vietii loru, au fostu liberi si scutiti de tóte servitiile si celelalte portari de greutati; — mse prin modalitatea si form'a desfiintarii acestui institutu, — tocmai acei veterani dintre granitieri sunt scurtati si desbracati — de aceasta scutintia fórté scumpu castigata, cari pela inceputulu veacului alu 19-ea seau jertfitu pentra prea stralucitulu Tronu si Dinastie — in cele mai mari batalii, ai caroru contimporani in alte tieri si monarchii se bucura de deosebite imbunatatiri, pre candu acestia sunt siliti — dreptu resplatire — pentru ca siau jertfitu puterea teneretiloru si sanatatea pre campulu bataliei pentru patri'a comuna, acumu asi incorda batranetiile cele bolnavitióse si nepotintióse — spre a stórcé din puçinulu si mai neproductivulu loru pamentu birurile cele preste tóta mesur'a de mari.

C. Ordinatiune din alu treilea punctu alu memoratului emisu imperatescu, — seau indeplinitu cu totulu din contra — de catra fostele ministerii, — pentru ca — in locu de a porni numitele ministerii, pre cumu apriatu ordinase emisulu Maiestatii, — pertractari pentru o cuviintiósa impartire a capitaliloru comunelor granitiare, si ca bunurile pupilare — aflande in administratiunea regimentului, se se predea oficiiloru civile, — macar ca sub clausul'a coprinsa in predisulu emisu — „resulte aceste capitale din ori-ce titlu, seau fia formate in ori-ce modu“, nu se potu întielege alte capitaluri, decatu numai fondulu de provente cu acelu de monturu, pentru ca la regimentu nici candu s'au pastratu alte capitaluri de a le comunelor, seau predatu anca in administrati'a oficiiloru civile, dinpreuna cu capitalurile pupililoru, despre care singuru numai este vorba de predatu, — si

D. Ordinatiunei din alu patrulea punctu anca nu s'au corespunsu, pentru cá si aceasta ar fi fostu folosítóre poporimii romane, macaru ca emisulu citatu apriatu ordina, cá comunelor din tienutulu granitiei romane „se li se concéda folosinti'a muntiloru revindicati fara nici o restringere,“ — ci acésta s'au incungiuratu si traganatu prin aceea: ca mai anteu s'au inceputu tractari — pentru predarea fondului de monture si administratiunea muntiloru — in acea a fosteloru comune granitiare, intre esistat'a locotenentia cu directiunea finantiara si intre mai susu numitele ministerii; aceeași amanare si traganatura urmà si dela anulu 1858 inócce prin nisce organe poporimei granitiare dujmane, care se aflá pe la inaltulu c. r. ministeriu, — pentru ca de altumintrelea nu se póte cugeta, pentru ce si din care pricini s'au amanatu regularea relatiuniloru in

fost'a granitia romana — pana in alu unusprediecelele anu.

VII. Suferintiele la care au fostu suse si mai sunt pana in diu'a de astadi locuitorii din fost'a granitia romana, dupa desfiintiarea acestui institutu.

Nu au fostu destulu cá capitalurile fonduriloru de montura si de provente s'au predatu in contra ordinatiunei imperatesci in administratiunea oficiiloru civile, si prin acést'a otarirea imperatésca — fericítóre pentru poporime, s'au amanatu pre asia tempu indelungatu — si mai cu séma, fiindu cá poporimea aceste fonduri le destinase spre scopuri scolastice si pentru crescerea tinerimei, tocmai acei copii si orfani ai granitieriloru s'au lipsitu de aceste nepretiuite binefaceri — ai carora parenti sau jertfitu in revolutiunea din 1848/49 pentru susutienerea Tronului si a Dinastiei, — ci acésta totudeuna credintiósa poporime se lipsesce si despóie pre di ce merge — de acelea drepturi si imunitati, care i sunt garantate prin donatiuni si prin cuventulu maiestatii, cu nenumerate apucaturi artificióse; — si adeca:

1. Padurile din mai intregu tienutulu granitii — se privescu cá paduri fiscale séu erariale, si asia locuitorii in negutiatori'a cu lemne din acéstea, sunt asia de restrinsi si ingreunati, catu — fiindu ca acéstea sunt din pricin'a neproductivitatei pamentului — mai in totu tienutulu fostei granitii — singurulu isvoru de venitu, poporimea este espusa la cea mai mare saracia si moralicesce si constrinsa a trece in alta tiéra.

2. In mai multe paduri, care supt durarea institutului granitierescu s'au pastratu pentru casuri neprevédute, au infintiatu oficiile finantiare taieturi de lemne, prin care se devasta padurile intru atatu, catu poporimea in scurtu tempu va fi silita — singura între munti si paduri a duce lipsa de lemne. —

3. Muntii revindicati se administra dela desfiintiarea regimentelor prin oficiile politice — in acelu modu, catu venitul anualu, alu acestora — macaru ca acum totufeliulu de arendari sunt in mai bune pretiuri cá mai nainte, nu ajunge spre acoperirea darii pentru pamentu si asia trebue defectulu suplinitu din venitulu celorualti, la a caroru arenda — in asemenea cu mai nainte, este o diferentia fórté mare. — Adeca pre scurtu disu — acestui poporu — trebue se i se faca in totu loculu unde nu mai se póte, daune si vatamare de dreptu.

VIII. Incheiere.

Poporimea fostului regimentu de granitia alu 16. romanu anteu, crediendu — ca dens'a prin credintiósele si grelele servitii siar fi agonisitu óresicare merite pentru preainaltulu tronu si patri'a comuna, dupa ce s'a faptuitu desfiintiarea granitii §. VI. B. intr'unu modu asia de asupritoru pentru dens'a, ca s'a rogatu de 11 ani necontentitu, cá totusi odata se fia impartasita cu bunurile ce i s'au datu prin mai nainte citatulu emisu imperatescu §. V. D. —; inse spre durerea cea mai mare a acestui poporu, totudeuna fú indreptatu, cá se astepte cu rabdare otarirea finala; — adeca: mai ca se póte díce — pana candu voru fi ajunsu contrarii romaniloru in stare de a potea trage folósele in partea loru dupa meritele romaniloru. (Va urm'a.)

Opiniunea publicului despre espusetiunea romanésca din Brasiovu.

(Urmare din Nr. tr.)

Altu folosu materialu ce se mai trage din espusetiune este si acela, ca oménii neadaptati in sciintie mai nalte, carii in cele diece luni trecute nici decumu nu potea pricepe, de ce se se inscrie dinsi ca membrii si se platésca pe fiacare anu cate 5 fl. la fondulu unei societati despre care s'anti-puia ca este numai pentru carturarii cei mari si pentru sciintiele loru cele intielese totu numai de ei, acum vedindu ca ingrijirea asociatiunii este toema pe atatu de mare pentru ingintarea binelui loru materialu, pre catu este si pentru cultivarea sciintieloru inalte si a arteloru, au si inceputu a se convinge, cumuca ei nu mai potu remané la o parte, deca nu voru se fia aratati cu degetulu, ci ca interesulu propriu si onórea ii constringe, ca se concurga si ei pe fiacare anu cu bagatel'a de 5 fl. la fondulu asociatiunii. Luoru prea firescu acesta. Ori-ce poporu astépta rezultate practice si pipaite dela conducatorii sei. Multimea se convinge odata din cele audite si de diece ori din cele vedute si cercate. Verba movent, exempla trahunt. Grün ist die Praxis, grau die Theorie. — Sciti ca mai multi insi au risu de noi, pentruce se le ceremu la espositiune pana si grane, papusioiu, fasole, masare, linte scl. scl. Unii ca aceia nu avura nici o idea de aceea ce se dice reforma in agricultura si gradinaria. Inca o singura espusetiune de produse de ale agriculturii care astadata fu prea puçinu representata, si cei carii au risu estimpu de noi, voru cunósce atunci, ca ei in agricultura sunt inca numai invatiacei. De aru esista in secululu nostru censorii anticiloru romani, erediti si de ei dela Samniti, apoi sciu ca aceia nearu invatia pe toti ce insémna a cultiva pámentulu si a tiené córnelé aratrului si near face se sacrificamu cu totulu alte sume in favórea agriculturii si a montanistice, eara nu numai cincii fiorinasi de o chartia subtirica mai ca si cea de sugare.

Intr'aceea noi punemu temeiu mare pe judecat'a cea sanatósa a poporului, carele suntemu incredintiati, ca in cursu de cativa ani va recunósce scopulu curatu si vointi'a conducatoriloru sei de a lucra si osteni numai pentru prosperitatea si fericirea lui.

Cu atat'a ne incheiemu raportulu nostru alu doilea privitoru la espusetiunea nationala, eara in dejudecari si mai amerunte ale obiepteloru nu ne lasamu, din cauza ca nici acumu nu voimu a preveni pe censorii ocupati cu acestea lucrari. —

Zernesci, in diu'a de schimbarea la faça. G. Baritiu.

Proteste natiunii romanesci transilvane cu privire la fundulu regescu.

(Urmare din Nru tr.)

Guere Majestát!

Die letzten Beschlüsse der sächsischen Nations-Universität in Siebenbürgen, die mit einer auffallenden Begünstigung des Sachsenvolkes — trotz des Belagerungszustandes, in welchem das Land, wenn auch unverdienter Weise, da drei Viertel der Bevölkerung zu allen Zeiten treu waren, sich befindet — wie in gewöhnlichen Zeiten und zu nicht geringer Betrübnis der getreuen romanischen Nation, deren Gemeinden im Lande man nicht einmal gestattet, Beschwerden an den allerhöchsten Thron zu unterschreiben, zusammengekommen ist, Berathungen gepflogen und Beschlüsse von höchster Wichtigkeit gefaßt hat, erfüllen die treue Nation der Romanen mit den größten Besorgnissen, und dringen ihr die bittere Ueberzeugung auf, daß die Zeiten der Bevorzugung und Bevormundung noch nicht vorüber seien, und daß der Zeitpunkt, wo der Grundsatz der allein heilbringenden Gleichberechtigung auch in Hinsicht der unglücklichen romanischen Nation zur Wahrheit werde, anstatt heranzunahen, sich immer noch mehr entferne. Guere Majestát! wenn auch der Grundsatz der Gleichberechtigung aller Völkerstämme schon in §. 1 der von Guer Majestát allergnädigst erteilten Reichsverfassung dadurch außer Acht gelassen wurde, daß in diesem §. gegen die ausdrücklichen allerhöchsten Erklärungen von früheren Zeiten, ein Sachsenland geschaffen wird auf einem Boden, auf welchem die Romanen von jeher in sehr stark überwiegender Mehrzahl wohnen, so blieb uns dennoch ein Trost in der Vermuthung, daß die Ráthe Guerer Majestát zu jener Zeit über die Bevölkerungsverhältnisse des benannten Bodens nicht vollkommen unterrichtet waren; und wir beeilten uns daher diesen Punkt mittelst unserer, Guerer Majestát am 12. März ehrfurchtsvoll unterbreiteten Verwahrung und mittelst einer andern am 23. desselben Monats den Ráthen Guerer Majestát überreichten Eingabe zu beleuchten.

Als derselbe Grundsatz der Gleichberechtigung auch bei der provisorisch sein sollenden Eintheilung Siebenbürgens durch Zuschlagung von Hunderten romanischer Ortschaften zu dem königlichen, künftighin Sachsenland zu nennenden Boden, und durch die Besetzung der Verwaltungämter zum zweiten Male augenscheinlich verletzt wurde, auch dann fand das romanische Volk in seinem kindlichen Vertrauen eine Linderung des erschütternden Eindruckes dieser Maßregel darin, daß es meinte, die Reichs-Verfassung sei in Siebenbürgen noch nicht offiziell veröffentlicht worden.

Nun aber die Reichsverfassung veröffentlicht ist, mithin die Gleichberechtigung aller Völkerstämme auch in Siebenbürgen Gesetz geworden, versammelt sich die sächsische Nations-Universität dennoch, und zwar in alter Art und Weise zusammengesetzt, nämlich bloß aus von Sachsen allein gewählten Mitgliedern sächsischen Stammes, und dieser sächsische Nationalkörper, der Repräsentant einer Minderheit, maßt sich an, in der Territorialfrage über die politische Stellung und überhaupt über die ganze zukünftige Existenz der stark überwieghenden Mehrheit der Romanen, ohne die letzteren zu befragen, ohne auch nur Kenntniß von ihnen zu nehmen, also mit Verhöhnung des Grundsatzes der Gleichberechtigung de nobis iterum sine nobis zu entscheiden: so sehen sich die gehorsamst unterzeichneten Bevollmächtigten in die schmerzliche Lage versetzt, mit Rücksicht auf den Protest der am 28. Dezember 1848 zu Hermannstadt abgehaltenen romanischen National-Versammlung, dann auf die am 12. März 1849 Guerer Majestát tiefunterthänigst überreichte Verwahrung, und kraft der neuen von mehreren Hunderten romanischen Gemeinden den Gefertigten erteilten Bevollmächtigungen, die demnächst unterbreitet werden, gegen die einseitigen ungerechten, den Grundsatz der Gleichberechtigung vernichtenden und das Eigenthum und die ganze Existenz der romanischen Nation auf jenem Boden bedrohenden Beschlüsse der sächsischen Nations-Universität vor dem geheiligten Throne Guerer Majestát Verwahrung einzulegen, und Allerhöchst dieselbe im Namen der Gerechtigkeit tiefunterthänigst zu bitten, jenen Beschlüssen die allerhöchste Sanction nicht erteilen zu wollen, sondern mit Berücksichtigung der noch nicht erledigten Petitionen, die Sicherstellung der romanischen Nation durch die baldigste Konstituierung derselben allergnädigst aussprechen zu geruhen.

Wien, den 25. Februar 1850.

Guerer Majestát

allergetreueste Unterthanen.

Die Bevollmächtigten der romanischen Nation.

Timotheus Cipariu m. p., Dombherr.

Johann Popassu m. p., Erzpriester.

Gregor Mihali m. p., Erzpriester.

Genadius Popescu m. p., Professor der Theologie.

Peter Mocioni de Foen m. p.

Peter Germena m. p., Stadthauptmann zu Temesvár.

A. Treb. Lauriant m. m., Professor.

Basilus Ciupe m. p.

Johann Maioreşcu m. p., Professor.

Dr. Constantin Pomutlu m. p.

Aaron Florianu m. p., Professor.

Gregor Popovici m. p., Wechselgerichtsnotár.

Dr. Johann Dobran m. p., Hofagent.

Brasiovu, 29. Augustu. (Cestiunea dotarii clerului romanescu in pámentulu regescu.) Cá de o luna incóce lumea pe la noi intréba mai desu decatu mai nainte: Ce s'a alesu din dotarea clerului? Capata preotii asie numite portiuni canonice? In mos'a séu in bani? Pentruce se amana regularea definitiva a acestei afaceri?

Spre a poté respunde la asemenea intrebatiuni, reflectamu mai anteiu la cerculariulu universitatii sasesci din 22. Maiu Nru 505/1862 (vedi Gazet'a Nru 40), apoi adaugemu urmatoriu actu consistorialu, eara dupa aceea vomu mai vedea cumu vomu fi in stare de a informa pe publicu despre stadiulu la care ajunse acésta cestiune.

Nr. Consist. 390/1862.

Pré-cinstitoru PP. Protopopi, C. administratori protopopesi si cinstita preotime eparchiala din fundulu regescu!

Inaltulu gubernu alu tierii ircunoscintia in 11. Noemvre 1861, Nr. 10,720, pre scaunulu episcopescu despre aceea, ca Maiestatea Sa Preainaltiatulu nostru Imperatu, in urm'a inaltului decretu de curte din 31. Octombre 1861 Nr. 3375 se indura nu numai a sanctioná preagratiosu hotarirea universitatii natiunei sase din 3. Aprilie 1838 Nr. 457 privitoré la dotarea cuviinciósa a preotimei nóstre din fundulu regescu, prin asignarea portiuniloru canonice din pámenturile canonice din pámenturile comunale, séu a lefiloru corespundietóre ace-lora din clasele alodiale, pre unde adeca nu s'aru mai dá pámenturi comunale. — ci inca totu odata a si demandá, cá

hotarirea mentionata catu mai curendu se se puna in lucrare si se se duca in deplinire.

In urm'a recivisiunii scaunului episcopescu din 9. Nove mbre 1861 Nr. cons. 981 si a adursoriului aceluiasi din 28. Martie a. c. Nr. cons. 288 primiu in 22. Maiu a. c. Nr. 505 dela prea onorabil'a universitate sasésca mai multe esemplare din aci ./ alaturatulu circulariu, emisu catra tóte diregatoriele cerculare din fundulu regescu in privinti'a dotarei preotimei nóstre, cu acea impartasire mai departe, ca totu odata se recvira din partea aceleesi. Ilustritatea sa D comite sasescu, cá se ingrijasca cuviinciosu pentru indeplinirea prementionatei hotariri intarite de Maiestatea Sa. Prin circulariulu acest'a alu universitatii sasesci, se insercineaza tóte diregatoriile cerculare din fundulu regescu, cá acestea se aduca despomenit'a hotarire pentru dotarea preotimei nóstre la cunoscenti'a publica, ci se staruiesca pentru observarea si indeplinirea ei.

De si prea onorabil'a universitate saseasca nu s'au lasatu in defigerea cvantulu adeca a marimei unei portiuni canonice, séu a unei lefe in bani, asia, dupa cum o amu fostu recuratu eu prin harti'a consistoriala prementionata. de órece inse, dupa cum se vede din circulariulu aceleia, in hotarirea din 3. Aprilie 1848, se dice; „pentru fiacare biserica materna gr orientala de pre pamentulu sasescu (fundulu regescu) se se rumpa din pamenturile comunale, pe unde suntu, o portiune canonica. Earu nefindu pamenturi comunale si neputenduse procurá portiune canonica nici prin cumparare din partea comunei, se se dea parochului comunei bisericesci gr. orientale pentru imbunatatirea subsistintei lui o leafa corespundietóre din competint'a cassa alodiala: „asia se vede apriatu, ca legea intaita de Maiestatea Saintielege aici o portiune canonica intreaga, séu leafa in bani corespundietóre aceleia, va se dica: o astufeliu de dotare se se dea preotiloru nostrii din fundulu regescu, carea se asigureze subsistinti'a acelora, si carea se corespunda si considerarei egale a tuturoru celoru lalte confesiuni recunoscute in statu; earu o astufeliu de dotare dreapta de sine se intielege, ca va fi numatunci, deaca se voru da si preotiloru nostrii portiuni canonice intocmai de mari si de bune, dupa cum suntu ale preotioru dotati de alte confesiuni, si anumitu aici dupa cum suntu ale preotiloru luterani.

Acestea aducunduvise la cunoscentia, afli de lipsa a ve insarciná, cá in intielesulu acesta se staruiti cu totii, la indeplinirea hotaririi despomenite pentru dotarea preotimei nóstre; si asia urmandu fiacarele dintre preoti, indata ce i se va asigná portiunea, séu leafa in bani, se faca despre aceast'a precum si despre cvantulu si cualitatea pamentului aratare lá scaunulu protopopescu atingatoriu, eara dela scaunele protopopesi fara intardiere se se inainteze aratarile singuraticiloru preoti incóce la scaunulu episcopescu.

In sfarsitu afli de lipsa a mai provocá pre preotime inca si la aceea, cá infacisinduse séu luandu parte la comisiunile ce se voru rendui in treab'a aceast'a, fiacarele dintre preoti se fia imbracatu in vestmintele cele preotiesci, si curatu, si cá in tóta privinti'a se se pórte catra toti cu buna cuviintia ce o cere dela elu treapt'a peotiesca de carea se tiene.

Pre lunga impartasirea binecuventarei mele archieresci remanu.

Din siedinti'a cons. tienuta in Sibiu in 24. Maiu 1862.
Alu vostru

de totubinele voitoriu

Andrei Baronu de Siaguna m. p.

Brasiovu, 28. Augustu. Cu prim'a Septembrie c. v. se reincepe cursulu anului scolariu 1862/3 pe la institutele de aici; ear' la gimnasiulu romanescu cu 1 Septembrie c. n. Tinerimea cu parentii incepu a concurge spre a si asterne calca séu a se asiediá suptu aperamentulu vreunei palestre literarie. In genere luandu, pregatirile tineriloru, ce concurgu de prin scoli comunali, nu ajungu mesur'a recerintieloru pentru de a fi priimiti in gimnasie, mai vertosu in cele cu limba explicatória neromana, de unde apoi urméza firesce, cá pruncii séu nicidecum séu numai cu anevoia se póta subsiste; earu cei cu calitati eminenti din cauza, ca nu intielegu limb'a studieloru si a compusetiuniloru, vinu fórte asupriti si dau de imposibilitate de a poté reesi cu rezultatu bunu pe tóte locurile. — Acésta impregiurare ar poté trage atentiunea directiuniloru gimnasiele, spre a afla unu midilocu, prin care s'ar poté redica acésta dificultate; acela ar fi: introducerea unui anu preparatoriu la gimnasiu mai vertosu in limb'a propusetiunei pentru cei mai puçinu pregati, dupa cumu se recomandase acésta si supt absolutismu. La gimnasiulu r. c. din Brasiovu se practiséza acésta de mai multi ani, si rezultatulu de aici fù

de e. si in anulu tr. imbucuratoriulu, ca in fine devenira premiati vreo 7 romani si inoa vreo 3 cá primi eminenti, — totu asemenea si magiari cari numai aici incepusera a invetia limb'a germana. Cu ocaziunea acésta facemu atenti si pe invetiatorii romani, cá se strujésca puçintelu si portarea este-rióra a tineriloru scolastioi, cá se se scie infaciosia cu o pu-setura cuvinita si cu o franchetia recomandatória, ceruta si de timpulu si de impregiurarile in care traimu; — dar se nu tremure venindu inaintea altoru ómeni, fia de ce soiu voru fi acestia, neci se radime paretii séu cardinile usii, incoveindusi membrele cá vircolacii cod'a si tientindu ochii numai la pamentu, ceea ce nu ne prea recomenda crescerea esterna, neci cea de casa, cu atatu mai puçinu cea din scóle. — A insufla tineriloru pe lenga simtiulu moralu religiosu si pretiurea demnitetei sale cá concetianu egal si fiu alu unei nobile natiuni, care a pasitu din Sclavia in viétia publica politica si are mii de suveniru istorice cu care se póte sumeti, este numai a renasce libertatea si tari'a spiritului romaniloru, çr ale da órecumu si confortamentulu spre a se aventá la gá-ranti'a cea mai segura a vietiei in care intraramu la: consciinti'a de sine. Respectu numai de lege si frica numai de calcarea ei si a bunei cuviintie se se insufla tinerimei, ear de aici incolo se esilamu din scólele nóstre mici si mari tóta tractarea cea dura, prosaica si umilitória de spiritele junimei. — Fa bine si nu te teme de nime; cauta in faci'a vercarui omu, candu vorbesi cu elu; redicati fruntea, déca nu'ti e intinata consciinti'a si cutéza a intreprinde totu, ce cade in sfer'a activitatei legali a concetateniloru tei, sunt vehicule, care servescu spre a consolida caracterele junimei. Fara consolidarea acésta cu intetire nu pregatimu animi mari si tari; tractarea grobiana produce dosnicia, servilismu si trivialismu; precumu din contra cea delicata parintésca, inse totuodata legiloru strictu conforma: franchetia, nedependismu si civilismu. Ar fi cu cale, cá inea in scólele comunali se se introduca regule de buna cuviintia si de portare faci'a cu lumea, care ne inconjóra. R.

Sirete in 15. Juliu v. 1862. Fiindu colónele multu pretiutei gazete, deschise corespondintieloru nóstre de aici din Bucovin'a, unde ne vedemu, cu durere, chiaru pan' in diu'a de astadi lipsiti de unu organu poporescu natiunalu, te rugamu a avé bunetatea, de a inregistrá intr'aceleasi si insciintiarile urmatórie:

Noi ne tienemu convinsi adeca, cumuca totu romanulu, ce se lauda, ca-i pasa in adeveru de viitoriulu natiunii sale, urmaresce cu cuviintiósa acuratetia afacerea nóstra atingatória de Mitropolie si cunósce prin urmare tóte fazele ei, eara cu preferintia modrulu, cumu au esitu la lumin'a dílei dorintiele clerului bucovineanu si cumu s'a produsu antorismulu seau deslucirea comparativa asupr'a dorintieloru acestora.

Astadata in favórea firelui istoricu alu afacerii acesteia ve insciintiamu, cumuca in tempulu de faci'a cercuréza printre preotii nostri de aici una resfrangatiune, compusa in limb'a germana de D. profesoru alu dreptului canonicu Constantinu Popovicu, si cuprindendu resturnarea unoru punte din antorismulu susu atinsu.

Noi, candu amu lesu antorismulu, bine ca amu presupu, cumuca elu nu va poté se remana nepetrecutu de oserbatiiuni din partea clerului nostru bucovineanu, deaca nu din alta cauza, celu puçinu din puntulu de vedere alu onórii, totusi n'amu asceptatu nece n'amu cugetatu, ca ele esindu un'a data la lumina voru fi atatu de puçine si anca atatu de sterpe in puterea lor demustrativa.

Dara ceea ce ne pune mai multu la mirare este intrat'a si parte si inchieiat'a resfrangatiunii. Aflase adeca in intrat'a ei intre altele pasage recalite si nerumegate si loculu acelu cornuratu, cumuca preotimea bucovineana, danduse a alege intre doi papi, adica intre celu dela Roma si intre celu ce ar fi in Transilvani'a in insusietate de metropolitu romanescu de relegea gr.-or., ar preferi fara tóta indoiéla si cu siguitate, de a trece sub comand'a celui de'nteiu. un'a asertiune asta, care sta in opusetiune diametrala cu simtiulu celu bunu alu preotimii nóstre si care vedesce, cumuca parintele Popovicu au e unu omu fórte neputintiosu in cele politice si prea puçinu insuflatu de binele patrioticu si natiunalu alu poporului, din care se trage, au ca elu rapitu de simtiulu personalitatii uita cu totul de privirile acelea. Dar' ori si cumu, tiena-se domni'a s'a convinsu, cumuca scrierile, ce ni le va infaciosiá cá autoru in acésta cérta mitropolitana, numai atunci isi voru avé pretiulu loru in faci'a lumii si nu voru remané fara de rezultatu binefacatoriu, candu domni'a s'a compunendule se

va tîné strinsu de un'a derucatiune obieptiva si sciintiala a obieptului de ceta. *)

Dela Cernautiu ne-a venit seirea, cumuoa in interesulu scólei reale s'a datu si la ministeriu una petitiune, care erá insoçita de dechiaratiunea a mai multoru tineri de ai nostri, ca sunt gata a priimi posturi de suplinti la scól'a aceea, deschidînduse ea in tótna viitória. Se dîce cã asemene dechiaratiune aru fi datu aceiasi tineri si episcopului nostru, carele sta acuma se mérga la Vien'a in mai multe afaceri diecesane si dela care asceptamu, cã, spriginitu cumu este de dorintia tieriei, nu va pregetá a'si intrebuintia tóta inriurinti'a in favórea scólei aceleia. — (??)

Printre preotii de aice mai cercuréza si unu cercurariu consistorialu, prin carele se provóca preotii, cá se se prenumere la gazet'a germana din Cernautiu intitulata, „Bucovina, Landes- und Amtszeitung“ si redigeata de profesorulu gimnasialu Ernst Rudolf Neubauer. Cumu de ia consistoriulu derégatori'a aceasta asupra-si, privindu la scopurile gazetei aceleia faciã cu noi, nu pricepemu, tocma asia, cumu nu in tielegemu, cã ce feliu de motive l'au indemnatu pe pretoriulu tînutului Radautiului a sili pe judii (vornicii) comunali, de a se prenumerá la aceea, mai alesu atunci, candu necumu se-i póta ei dejudecá tendinti'a cea desnatiunalisatória, dar' neci nu-i cunoscú limb'a in care-i tiparita. S. Severu.

„O. D. P.“ aduce seira din Pest'a cu datu din 21. Augustu c. n. ca de vreocateva dile sosescu acolo din diferite parti ale Ungariei persóne vediute de nationalitate romana, si scrietoriulu dice, ca póte presupune, ca ele au venit la chiamarea locutiintiei regesci. Cei mai multi din ei jóca rola politica, ca-ci au fostu séu supremi comiti séu alti demnitari in comitate in epoch'a constitutiunei; doi din ei au fostu deputati la diet'a de anu; vreocativa preoti mai inalti de nationalitatea romana au sositu acolo. Precumu se aude, venirea loru sta in legatura cu consultarile despre regularea intrebarii nationalitatiloru, care se pertractéza la regesculu guberniu, ca-ci aci vréu se se asculte parerile unoru barbati vediuti din tóta nationalitatea. Precumu ce scie consiliulu locutiitoriu din Bud'a a capatatu insarcinarea, a prelucra o lege formala despre cestiunea nationala, care la timpulu séu se se asterna dietei, ce s'ar adunã eventualmente, cá o propositiune regésca s. a.

Pentru conchiamarea dietei transilvane se lucra in cancelari'a transilvana din resputeri la preliminarie, materia este fórté grea, ca-ci ómenii vréu se pórté socotéla tuturor elementelor si se fia drepti catra dreptulu transilvanu restauratu, in catu relatiiunile nu au facutu acésta cu neputintia. De aceea timpulu conchiamarii ei inca nu e hotarite.

Chronica esterna.

Tiéra romanésca Bucurésca 13./25. Augustu. Atatu din diurnale catu si din sciri private se respondese, ca turcii au intratu pe teritoriulu romanescu. Vr'o 8000 ad. de turci au debarcatu in insul'a din faci'a Calafatului, care e teroriu romanescu, si acésta invasiune s'ar fi facutu, cu tóte, ca in contra acestei nelegiurii s'au facutu protestari prin auctoritatile romane de acolo. Pe cale oficiala nu se scia, déca e adevérata acésta scire trista si care ar imormenta dreptulu autonomiei si alu neutralitatii teritoriulu romanu, insei déca s'ar adevéri volnici'a asemenei invasiuni, apoi romanii ar fi prea ticalosi, ca nu o au observatu mai de timpuriu si nu i s'au opusu cu arm'a in mana.

Diurnalele din Principate sunt pline de provocatiuni: cá romanii se nu remana muti la pornirile natiuniloru, care tóte vedu in Garibaldi pe mantuitorulu loru de tirania, si nu astépta cu capulu pe tipsis invasiuni straine si nimicitorie de viétia.

Itali'a. In urm'a progreselor rebeliunei lui Garibaldi gubernulu dela Turinu tramise pe gener. Cialdini, cá comisariu straordinariu in Sicili'a, dechiarandu tiermuriu Siciliani in stare de blocada. Garibaldi inse a apucatu franele in mani, a ocupatu Acireale si in Catania a confiscatu tóte cassele publice, a scrisu contributiuni, a opritu comunicatiunea si a redicatu baricade de aperare. Prin tóta Sicili'a se afla voluntiri garibaldiani asiediati pe uscatu pana la darea Semnalului, si déca se crede unoru sciri tatarice, apoi Garibaldi a si ajunsu prin Abruza si rescóla totu, nu in contra regelui, nici a Ita-

*) Cu tóte acéstea Domnule correspondinte, nu se póte nega, ca in dieces'a Bucovinei ultramontanismulu aliatu cu germanismulu si insocitu de unu simtiu servilu, cá de ani 30 incóce au facutu pasi mari in cleru, mai totu asié mari cá in dieces'a Oradiei sub repausatulu episcopu Erdeli. Red.

lici, ci numai pentru cá se puna capetu unire italiene, cu acuisitiunea Romei.

Catra magiari inca se adresã Garibaldi, éscitandui la insurectiune, inse Klapka i respunse, ca tîenendu inaintea ochiloru esemplulu greciloru, serbiloru si muntenegreniloru, cari amagiti, fúra tradati si nespriginiti, ei nusi voru risipi poterile in desiertu, ci le voru pastra pentru impregiurari mai favorabile.

Nr. 2529 civ. 1862.

PUBLICATIUNE.

De catra magistratulu cetatei si alu districtului se face prin acésta cunoscutu: cumca la cererea creditoriloru fruntasi ai massei remase dupa Joane Slavnich s'a concesu a 3-a licitare a realitatei tîitióre de acésta massa, a firestraului, care se póte intrebuintia fórté bine si spre taierea tabuleloru pe lemnu (Fournir); diace in valea Timisiului sub Nr. 190 si este pretiutu de cale judecatorésca cu 4000 fl. v. a. si s'a ordinaru terminata pe 26. Septembrie a. c. totudeaun'a la 9 óre inaintea prandiolu in cas'a judecatoriei (in piéti'a Nr. 325, cas'a cetatei).

Despre acésta se inecunoscintie die voitorii de a cumpara cu acelu adausu, cumca comparatoriulu va trebui se ia asupra-si datoriele intabulate pe acésta realitate, dupa asemnarea judelui, inse numai pana in catu va ajunge pretiulu cumpararei.

Totuodata se provóca toti aceia, carii, macaruca nu s'au inecunoscintiatu specialminte, totusi cugeta a fi castigatu vre'unu dreptu hipotecariu la susu numit'a realitate, cá dreptulu loru cu atatu mai virtosu se'lu arate pana la vendiare la judecatori'a acésta, ca-ci la din contra numai siesi voru avé de a'si ascrie, déca impartirea baniloru esiti din vendiare se va face fara conchiamarea loru, si déca densii voru fi eschisi dela impartasire din acea suma pana in catu se voru acoperi pretensiunile intabulate.

In fine au toti creditorii cu dreptu hipotecariu, carii nu locuescu in loculu judecatoriei seu in apropierea acestuia, a'si denumi la impartirea baniloru esiti din vendiare plenipotentii aici in locu spre aperarea drepturiloru loru, si a aretã numele si locuinti'a acelorã inaintea vendiarei judecatoriei, pentru ca la din contra, se voru denumi pentru aceia, carii nu au facutu aratarea acésta, pe pericolulu si spesele loru reprezentanti ex officio, carora li se voru imanna tóte ordinatiunile ulterióre.

Voitorii de a licitã potu vedé pretiurea realitatei si conditiunile vendiarei in registratur'a judecatoriei acesteia.

Brasiovu in 16. Augustu s. n.

Dela magistratulu cetatei si alu districtului cá judecatoria.

98/1862.

PUBLICATIUNE.

Se face prin acesta de obste cunoscutu, ca dreptulu propinatinnei de vinarsu alu opidolui Fogarasiu in urm'a ordinatiunei inaltului Gubernu din 21. a lunei curente Nr. 19,329, se va arenda pe calea unei licitatiune publice — care se va tîné in 18. Septembrie 1862 in localulu oficialu Opidanu — pe 3 ani curent — adeca dela 1. Octombrie 1862 pana ultima Septembrie 1865.

Pretiulu strigarei s'a defiptu pe 4210 v. a.

La care se invita voitorii de intreprindere cu aceea observare, ca conditiunile, licitatiunei si pana la inceperea licitatiunei, — se potu vedé in tóte dilele la acesta oficiu, si ca toti aceia, carii voiescu a licita, au inaintea inceperei licitatiunei a depune vadiulu usitatu de 10%. —

Fogarasiu in 25. Augustu 1862.

Dela oficiulu Opidanu.

INSCIINTIARE.

La Gras, Barth & Comp. in Breslau a esitu o brosiura, care cuprinde mai multe sute atestaturi despre

Sirupu de peptu,

care se apróba de mai multe fisicate, unu mediulocu pentru orice tuse vechia, pentru durere de peptu, ragusial'a de ani, greutate in gatu, plumin'a balosa, care intr'u casuri fórté numeroase, au liferatu celu ma mulumitoriu resultatu.

Acestu Sirupu lucrédia indata dupa intrebuintiarea d'anteiu avangiosu binefacatoriu, mai virtosu la tuse convulsiva si tuse magarésca, ajuta scóterea cei lipiceinecaciósa, flegma, alina ivitamintul in gitlejiu si deparédia in scurtu timpu ori care macaru catu de infocatu chiaru si tusea de optica si scuiatur'a de sange.

Pentru BRASIOVU am datu D-lui **S. P. Mailatu** uniculu depositoryu.

Pretiulu unei $\frac{1}{4}$ butelia 1 fior. in sunatori.

4 urméza supl. $\frac{1}{2}$ „ G. A. W. M a y e r in Breslau. (Prusi'a.)